

Combaterea violenței împotriva femeilor în UE și Convenția de la Istambul

ERA

LEGISLAȚIA UE PENTRU EGALITATEA DE SEXE

Maria Andriani Kostopoulou

Membru GREVIO

15.12.2020

Funded under the 'Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020' of the European Commission

Combaterea violenței împotriva femeilor în UE și Convenția de la Istambul

Introducere

I. Directiva UE privitoare la drepturile victimelor infracțiunilor

II. Convenția de la Istambul

III. Jurisprudență CEDO

Concluzii

I. Directiva UE privind drepturile victimelor infracțiunilor

- Asigurare de informații și sprijin
- Participare la procedura penală
- Evaluare individuală a necesităților victimelor
- Pregătirea cadrelor de specialitate

STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMEN

I. Directiva UE privind drepturile victimelor infracțiunilor

- Evaluare individuală a necesităților victimelor

Articolul 16: Dreptul de a obține în cadrul procedurilor penale o decizie privind despăgubirile din partea autorului infracțiunii

Article 18: Dreptul la protecție „împotriva victimizării secundare și repetate”

C-38/18

Reaudierea victimei de către un nou complet de judecată și drepturile apărării

STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMEN

II. Convenția de la Istambul

- Adoptată în 2011 și intrată în vigoare în 2014
- Ratificări: 34
- Aderare a UE

II. Convenția de la Istambul

GREVIO =
Organism independent de
monitorizare a tratatului

- GREVIO constituită conform Art 66
- Procedura de evaluare: Art 68 - 69

II. Convenția de la Istanbul

TEST

GREVIO:

- A. Evaluează aplicarea Convenției de la Istanbul de la țară la țară
- B. Primește plângeri individuale
- C. Atât A cât și B

II. Convenția de la Istanbul

Convenția:

- Cel mai cuprinzător instrument juridic
- Abordarea celor „4 P”:

  - Prevenire
  - Protecție
  - Urmărire Penală (prevederi de legislație materială și garanții procedurale)
  - Politici

II. Convenția de la Istambul

Legislație materială:

Violență psihologică, stalking-ul, violență fizică, violență sexuală inclusiv violul, căsătorie forțată, mutilare a organelor genitale ale femeilor, avortul forțat și sterilizarea forțată, hărțuirea sexuală

➤ Rolul judecătorului și procurorului naționala

II. Convenția de la Istambul

Legislație materială: Exemlu violului

Abordarea Convenției de la Istambul cu privire la consimțământ (Articolul 36)

„Consimțământul trebuie dat voluntar, ca rezultat al liberului arbitru al persoanei, evaluat în contextul circumstanțelor înconjurătoare”.

II. Convenția de la Istambul

Garanții procedurale:

Audierea victimelor în instanță și protecția împotriva revictimizării (Articolul 56 din Convenția de la Istambul):

“... Dând posibilitatea victimelor să depună mărturie în sala de judecată, conform regulilor prevăzute de legislația internă, fără a fi prezente sau, cel puțin, fără prezența pretinsului agresor, în special prin utilizarea tehnologiilor de comunicații adecvate, atunci când sunt disponibile”.

II. Convenția de la Istambul

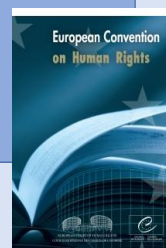
TEST

Convenția de la Istambul:

- A. Obligă statele să permită căsătoriile între persoane de același sex
- B. Nu obligă dar încurajează statele să permită căsătoriile între persoane de același sex
- C. Nu se ocupă de chestiunea căsătoriilor între persoane de același sex

III. Jurisprudența CEDO

Opuz c. Turciei, 2009, speța etalon

- Statul nu a constituit și pus în aplicare un sistem pentru pedepsirea violenței în familie și protejarea victimelor
- Este necesar un cadrul legislativ care să permită urmărirea penală chiar și dacă a fost retrasă plângerea
- Violența suferită de reclamantă și mama ei poate fi privită ca datorată sexului acesteia și discriminatorie împotriva femeilor.

III. Jurisprudența CEDO

Talpis c. Italiei, 2017 și Volodina c. Rusiei, 2019

Un cadru legislativ care

- nu definește violența în familie ca infracțiune distinctă sau o circumstanță agravantă a altor fapte
- Instituirea unui prag minim obligatoriu de gravitate a vătămarilor ca să aibă loc o urmărire penală constituie neîndeplinire a obligațiilor din Convenție

Obligația de a preveni un risc cunoscut de rele tratamente

Riscul unui pericol real și imediat trebuie evaluat cu luarea în corespunzătoare considerație a:

- contextului concret al violenței în familie
- caracterului repetitiv al episoadelor succesive de violență într-o familie

Obligația de a efectua o investigație efectivă

Obligația de a institui un sistem judiciar eficient și independent prin care cauza decesului să poată fi stabilită și vinovații să fie pedepsiți.

III. Jurisprudența CEDO

Legislație materială, exemplu violului:

M.C. c. Bulgaria, 2003

- o tendință universală de a recunoaște lipsa consimțământului ca elementul esențial în stabilirea violului și abuzului sexual
- obligația de a urmări penal orice act sexual petrecut în lipsa consimțământului, chiar dacă victima nu a opus o împotrivire fizică

De văzut și ***M.G.C. c. Romania, I.C. c. Romania, E.B. c. Romania*** (jurisprudență binecunoscută)

„Investigația și concluziile sale trebuie să se axeze pe aspectul lipsei consimțământului ”.

III. Jurisprudența CEDO

Garanții procedurale

Accardi și alții c. Italiei

Articolul 6 paragraful 3(d) din CEDO nu poate fi interpretat ca obligând în toate cazurile la procedura în care inculpatul sau avocatul său interoghează direct victima, la audierea în instanță sau prin alte mijloace.

Y. v. Slovenia

„interogarea nu poate fi folosită ca mijloc de intimidare sau umilire a martorilor”.

Mraović c. Croatia

Cântărirea dreptului reclamantului la ședință publică în procedura în care este inculpat pentru viol, față de dreptul victimei la protejarea vieții sale private

Supusă procedurii în fața Marii Camere

Concluzii